

Azimut

*Comarcal
Senderisme*

21

Tarragonès

17 excursions a peu

Xavier Martorell i Boada

Col·lecció: Azimut Comarcal
Sèrie Senderisme • 21

TARRAGONÈS

17 excursions a peu

XAVIER MARTORELL I BOADA

Primera edició: febrer del 2018

© del text: Xavier Martorell i Boada

© de les fotografies: Xavier Martorell i Boada – M. Pilar Rico Duro

© d'aquesta edició:

9 Grup Editorial

Cossetània Edicions

C. de la Violeta, 6 - 43800 Valls

Tel. 977 60 25 91

cossetania@cossetania.com

www.cossetania.com

Disseny i composició: 3 x Tres

Impressió: Formes Gràfiques Valls, SA

ISBN: 978-84-9034-638-9

DL T 94-2018

Índex

INTRODUCCIÓ.....	6
L'entorn natural del Tarragonès	6
Situació i relació dels recorreguts	14
 ELS ITINERARIS	 15
1. La Muntanya del Llorito	16
2. L'entorn del Pont del Diable.....	22
3. Els Alts de la Bassa Closa i els masos del voltant	28
4. El bosc de la Marquesa	36
5. Sant Simplicí.....	42
6. La Riera de Gaià: bosc i riu	48
7. Sant Antoni d'Altafulla.....	54
8. El torrent de Renau	60
9. El Vergerars	66
10. La Tossa Grossa des de Salomó	72
11. El pic de la Mola, sostre del Tarragonès	78
12. La muntanya dels Molins	86
13. La serra Llarga	92
14. Camí de ronda: el cap de Salou	98
15. Camí de ronda: Tamarit	104
16. Camí de ronda: el Roquer d'Altafulla i Torredembarra	110
17. Camí de ronda: Roda de Berà.....	116

Introducció

La guia *Excursions pel Tarragonès*, de Xavier Martorell (núm. 65 de la col·lecció Azimut, Cossetània Edicions), editada el 2005, es va exhaurir. Posteriorment se'n van editar 200 exemplars més en edició digital. La intenció de Cossetània era no revisar ni reeditar la guia en el format anterior, sinó fer una guia nova amb el format estàndard de la col·lecció, que de fet s'està fent amb totes les comarques de forma uniforme.

Al plantejar el nou llibre, sent conscient que la guia anterior no es re-
editaria, s'ha intentat que fos representatiu de la comarca. Per això s'han actualitzat alguns itineraris que ja sortien a la guia del 2005 (un total de tres), en d'altres s'han fet lleugeres variants (quatre) o variants de consideració (set) i s'han plantejat itineraris nous (tres). Malauradament, nou itineraris que apareixien a la guia del 2005 no s'han pogut incloure.

Poc més d'una dècada de diferència entre les dues guies ha estat suficient per evidenciar els canvis ocasionats en una comarca amb tanta pressió demogràfica, turística i industrial: des de noves infraestructures de tot tipus fins a incendis forestals provocats per l'home, passant per l'augment de la senyalització i el balisat de camins gairebé inexistent l'any 2005. També és palpable l'abandonament del món agrícola i el creixement dels boscos, on hi havia conreus o erms. Per altra banda, l'esclat de les activitats a l'aire lliure ha modificat la xarxa de senders, n'ha eixamplat alguns que eren gairebé inexistent, n'ha generat de nous i, curiosament, alguns, malgrat el gran augment de persones a la muntanya a peu o en bicicleta, han acabat desapareixent.

Tot plegat, impossible d'explicar en una guia de petit format de només disset itineraris i d'una extensió prefixada substancialment inferior a la guia del 2005. La intenció final és mostrar un ventall de la part més muntanyosa de la comarca, amb l'esperit que, donant a conèixer aquests indrets, sorgeixi en el pensament col·lectiu la necessitat de respectar-los i protegir-los.

L'ENTORN NATURAL DEL TARRAGONÈS

Situació geogràfica

El Tarragonès és una comarca de 317 km², fet que representa l'1,07% de la superfície de Catalunya i un 5,5% de la provincial. El Tarragonès limita a l'oest amb la comarca del Baix Camp, al nord amb l'Alt Camp i a l'est amb el Baix Penedès. Forma part, compartint territori amb el Baix Camp i l'Alt Camp, de la comarca natural del Camp de Tarragona, de la qual ocupa el sector central i litoral. El Camp de Tarragona és una unitat no tan sols geogràfica, sinó també històrica, cultural i econòmica.

Platja de Tamarit

La riba dreta (oest) del riu Francolí és la més planera i apta per al conreu. La riba esquerra (est) presenta una topografia irregular, però els seus pujols superen amb prou feines els 150 metres d'altitud. L'est de la comarca és més muntanyós, tant les muntanyes que acompanyen el riu Gaià en la part alta de la comarca com les serres i turons més a llevant del Tarragonès. El cim més alt de la comarca és la Mola, de 317,5 m, segons l'ICC, però els punts més alts de la comarca es troben als estreps de la serra de Montferri que entren al Tarragonès. És un petit tram de carena i el seu vessant ponentí supera amb escreix aquesta cota, ja que arriba fins pràcticament als 370 m d'altitud. Les serres, serrets principals i grups muntanyosos, tots de certa modèstia, que es poden trobar a la comarca són els següents: el cap de Salou, els turons del Llorito i la Budellera, el seguit de pujols i comellars del Pont del Diable, els Alts de la Bassa Closa, Sant Simplicí, el Pujol Rodó, Sant Antoni, les muntanyes entre Renau, el Catllar i Vespella a banda i banda del riu (les Guàrdies, la Cativera, Pedrafita, les Rocasses, Mas Blanc, l'Aragall), el Vergerars, el sud de la serra de Montferri, la muntanya del Mestret, la serra Alta i serra l'Hivern, el Comellar Gran, els contraforts del massís de Bonastre (muntanyes de la Mola), l'Aguilera, muntanya dels Molins, la Martorella i la serra Llarga.

És una comarca oberta al mar amb un front de 60 km de costa amb platges de gran qualitat que venen donades pel seu litoral baix i sorrenc. Tot i així aquest litoral està interromput per elevacions rocoses com el cap de Salou, la costa de bona part del terme de Tarragona i el roquer entre Altafulla i Torredembarra. En l'extrem de llevant de la comarca tornen a iniciar-se les elevacions costaneres.

Dos rius creuen de nord a sud la comarca i desemboquen al mar, el Francolí i el Gaià; ambdós neixen fora del Tarragonès. En el cas del Gaià tradicionalment es podia considerar que el riu pràcticament moria com a tal tan sols entrar a la comarca per la presència de l'embassament del

La Tossa Grossa, fregant el Tarragonès, però ja dins de la comarca veïna de l'Alt Camp

Gaià. Recentment el cabal ecològic garantit podria recuperar el riu en el tram final. El límit de conques el marca més o menys escrupolosament la falsa carena per on circula l'actual carretera de Santes Creus (TP-2031). Els principals afluents que desemboquen al Francolí dins la comarca són el riu Glorieta (l'únic que porta aigua d'una forma més o menys constant), la riera de la Selva, el barranc dels Garidells o torrent del Bogatell, el torrent de Mas Blanc, el barranc d'en Garrot, el barranc del Diable i el riu Clar. Pel que fa al Gaià: desemboquen a l'embassament la Rasota de Mas d'en Sort i el torrent de Renau, i aigües avall desemboca en el riu el torrent format per la unió del torrent de l'Olivereta (o barranc de Salomó) i el torrent de la Serralta.

Val a dir que nombrosos torrents, rases i recs desemboquen directament al mar. Els més importants, d'oest a est: barranc de Barenys, la unió de la rasa del Mas del Sostres i la Boella, el riu Clar fins no fa massa que fou desviat per l'home, el barranc de les Terres Cavades, el barranc de la Budellera, el barranc de la Bassa Closa, el barranc de la Móra, la Rasa a Altafulla, el torrent de Mas Mercader, el torrent de Cal Setró (que rep el torrent de l'Aguilera ben a prop del mar) i el riu de Berà.

Sòls i geologia

Són majoritàriament calcaris. Tot i així a la riba dreta del riu Francolí trobem terres riques per al conreu (llims d'al·luvions) resultat de crescudes periòdiques del riu, que han inundat els camps i els han enriquit amb la dipositació de sediments. Pel que fa a la façana costanera hi trobem sòls salins i alcalins. En general, l'activitat agrícola reiterada durant segles ha afavorit la mineralització i erosió dels sòls.

Geològicament parlant la comarca és bàsicament miocènica, menys a l'extrem est i oest de la comarca, on domina el quaternari. Hi ha altres dominis geològics amb menor extensió.

Les roques calcàries són roques sedimentàries que estan formades per una sèrie d'estrats superposats, uns sobre d'altres. Davant les pressions orogèniques les propietats físiques i químiques de la roca fan que es fracturi més fàcilment que no pas es plegui. A això devem l'origen de les coves, avencs i balmes que es poden trobar a la comarca. La roca calcària està formada per carbonat càlcic que es dissol amb l'aigua i que a base de milions d'anys ha anat eixamplant les esclatxes inicials.

Clima

El clima de la comarca pot definir-se com a mediterrani molt temperat. La seva ubicació li accentua aquests caràcters. Hi ha una gran diferència de la durada del dia entre l'hivern i l'estiu (oscil·lació de 5 h 44'). Les temperatures mitjanes anuals ronden els 16° o 17° C i l'efecte suavitzador del mar és clar tot l'any. A la ciutat de Tarragona la mitjana al mes de gener és de 9,5° C i a l'agost 23,1° C. A l'interior de la comarca les temperatures són lleugerament inferiors tot i que l'efecte de l'altura és poc notable (descens de 0,5° C per cada 100 m en terres mediterrànies). Pel que fa la costa els registres indiquen un augment tèrmic als municipis del nord respecte als del sud. La insolació és alta i la ciutat de Tarragona tan sols presenta 71 dies coberts. Les gelades són molt poc freqüents i a la costa no s'arriba a valors inferiors als -4° C (excepte els anys 1956, 1985 i 2001), mentre que a l'estiu se superen els 30° C en algunes ocasions.

Les precipitacions ronden els 500 mm anuals i hi ha variacions relativament importants entre municipis. La ciutat de Tarragona no arriba a aquest valor, mentre que en d'altres poblacions se superen i s'acosten fins i tot als 600 mm. El que sí que és comú en tota la comarca és la irregularitat d'aquestes precipitacions, que es manifesten bàsicament a la primavera i la tardor (un 65% del total), a cops en forma de violentes tempestes que poden produir riudes i donar al riu Francolí una imatge ferotge. Tot i així, les grans precipitacions es donen a les muntanyes que envolten el Camp de Tarragona i són les que aboquen més aigua a les conques dels rius que desemboquen al Tarragonès, de manera que produeixen aquestes espectaculars crescudes. La darrera crescuda amb majúscules del riu Francolí fou el 10 d'octubre de 1994. El 13 de setembre de 2006 va haver-hi importants crescudes als barrancs de la comarca. A l'estiu, per contra, pot haver-hi llargues sequeres. El mes de juliol és el més sec.

Pel que fa als vents, els de component nord són els més importants, sobretot el mestral (nord-oest), que bufen des de la tardor fins a la primavera (un 25% de total), introdueixen a la comarca l'aire fred i sec en alguns casos procedent del nord d'Europa i ofereixen una visibilitat excel·lent de les muntanyes properes i unes postes de sol espectaculars. L'est de la comarca es veu menys afectada per aquests vents, ja que es considera la riba dreta del riu Gaià com la frontera fins on es manifesta regularment el vent de mestral. Els vents de llevant són els que porten pluges i no representen més del 5% dels vents totals. A la costa, la presència dels vents del sud-sud-est (marinada) té més importància relativa,

ja que apareixen pràcticament cada dia. Els vents del sud tenen més presència a l'estiu, porten aire procedent d'Àfrica i originen onades de calor.

Se succeeixen diferents episodis de mestrelades molt fortes que en algunes ocasions fan caure nombrosos pins blancs que bloquegen el pas de camins i senderons durant mesos fins que són retirats o es tracen nous camins espontàniament pel pas de les persones. Tot plegat és un indicador que les arbredes de pi blanc substitueixen la vegetació original i, per tant, no estan plenament adaptades al clima del territori. Amb el pas de les dècades l'alzinar hauria d'anar recuperant el seu espai.

Fauna

El llibre *Fauna vertebrada del Tarragonès*, de José A. Latorre, ens dona una informació vastíssima d'observacions de camp de la fauna vertebrada de la comarca. En aquest apartat destaco bàsicament aquelles que cita com a freqüents, però el gran nombre d'espècies que en presència minoritària també podem trobar, ens fan adonar de la riquesa dels diferents ecosistemes tot i trobar-nos en una comarca amb una pressió antròpica tan important. Algunes espècies que històricament s'observaven a la comarca es poden declarar extingides i d'altres van disminuint any rere any.

- Aus de presència freqüent o molt freqüent: baldriga mediterrània, mascarell, martinet blanc, esplugabous, ànec collverd, aligot comú, xoriguer comú, perdiu roja, cames llargues, fredeluga, becadell comú, gavina corsa, gavina riallera, gavià argentat, xatrac beclarg, colom roquer, tudó, tórtora turca, mussol comú, òliba, siboc, falciot negre, abellerol, puput, cotoliu, alosa vulgar, cogullada vulgar, oreneta vulgar, roquerol, oreneta cuablanca, titella, cuereta blanca, tallarol de casquet, tallarol capnegre, tallareta cuallarga, mosquiter comú, cotxa fumada, pit-roig, rossinyol, merla, tord comú, mallerenga carbonera, sit negre, pinsà vulgar, cadenera, verdum, passerell comú, gafarró, pardal xarrec, pardal comú, estornell vulgar, estornell negre i garsa.
- Mamífers freqüents: musaranya vulgar, conill, esquirol, talpó, rata comuna, rata de camp, ratolí de bosc, ratolí domèstic, ratolí mediterrani, guineu, alguns tipus de ratpenats. Menys freqüents, però presents: fagina, toixó, gat mesquer i porc senglar.
- Amfibis: els més freqüents són el tòtil, el gripau corredor i la granota verda.
- Rèptils: abunden i són fàcils d'observar el dragó, la sargantana cuallarga, la serp verda i la serp d'aigua escurçonera.
- Invertebrats: d'insectes n'hi ha molts: llagosta, mantis, típula, libèl·lula, espiadimonis, cigala, etc. Les papallones, cada dia en més perill d'extinció, com la zigena, blanca dels ars, zebra, paó, reina, zebra, gitana. Com a aràcnids cal destacar l'escorpí groc, el negre, l'aranya domèstica i l'aranya de jardí.

Cal no oblidar tampoc la presència de la fauna marina que es localitza al llarg de tot el litoral.

Vegetació

La vegetació original pràcticament ha desaparegut de la comarca del Tarragonès, tant l'alzinar com la garriga. Malgrat tot, encara resten petites mostres de bosc de ribera i de màquia litoral. El terreny més degradat ha anat derivant cap a les brolles de romaní i bruc. Destaca l'únic savinar que resta a Catalunya i alguns reductes de vegetació pròpia de dunes i vegetació de roquer.

De l'alzinar original en trobem petites mostres. Originàriament es manifestava com una comunitat exuberant i rica en espècies, d'un color verd intens i fosc. Hi destaquen: alzina de fulla estreta, aladern fals, arboç, marfull, galzeran, lligabosc mediterrani, garric, càdec, llentiscle, aladern, matabou, arítjol, vidiella, heura, etc.

La garriga, que es manifesta amb una comunitat força densa de fulla endurida i persistent, ha desaparegut en gran mesura i ha donat pas bàsicament a la brolla de romaní i bruc d'hivern. La garriga és de fulla relativament ampla i dona ombradiu continu a l'interior. Hi domina el garric, el llentiscle, l'aladern, l'arboç, plançons d'alzina, el marfull, el matabou, el galzeran, el lligabosc mediterrani, l'arítjol i la vidiella. Procedeix de la màquia litoral d'ullastre i margalló, de la qual en queden encara menys mostres a la comarca (margalló, ullastre, garrofer, arçot, llentiscle, garric, pi blanc, càdec, savina, vidiella i arítjol). La garriga crema amb certa dificultat, però li costa regenerar-se si es crema diverses vegades i acaba degradant cap a la ja citada brolla de romaní i bruc d'hivern de fulla persistent i petita, i que sí que crema fàcilment. Aquesta última és una comunitat esclarissada que es dona en indrets calcaris, pobres i assolellats.

Platja de la Roca Plana – Calabeig

Hi trobem el romaní, el bruc d'hivern, la coronil·la júncia, la bufalaga tintòria, l'esteperola, l'argelaga, la gatosa, l'estepa negra, etc.

S'ha citat el pi blanc i probablement en temps remots només vivia a les clarianes pedregoses de l'alzinar i a la màquia litoral però en quantitats més aviat magres. L'explotació de l'alzinar donà lloc a l'expandiment abusiu del pi blanc que actualment cobreix grans extensions del Tarragonès. Mentre l'alzina és dominadora i constructiva i selecciona les espècies que hi poden viure, el pi blanc no. Tot i que arriba a fer una sensació d'uniformitat boscosa, el fet és que el pi no altera les condicions de vida del territori que ocupa, afegeix la seva espècie i poca cosa més. Pràcticament es pot afirmar que les pinedes de pi blanc formen simples arbredes, no pas boscos, ja que un veritable bosc és sempre una col·lectivitat organitzada en què plantes i animals són obligats a ajustar-se a unes condicions estrictes, però en què la vida en comú els beneficia. El mateix pot aplicar-se al pi pinyer.

Els pobles

La comarca del Tarragonès la formen 21 municipis: Altafulla, la Canonja, el Catllar, Constantí, Creixell, el Morell, la Nou de Gaià, els Pallaresos, Perafort, la Pobla de Mafumet, la Pobla de Montornès, Renau, la Riera de Gaià, Roda de Berà, Salomó, Salou, la Secuita, Tarragona, Torredembarra, Vespella de Gaià, Vilallonga del Camp i Vila-seca. La població de la comarca és de 249.565 habitants (cens any 2016). La capital de la comarca i alhora capital de província és la ciutat de Tarragona, amb una població de 131.094 habitants (2016).

Les mostres de cultura popular, el folklore i tradicions són de gran arrelament i importància en cadascun dels municipis.

Pel que fa a la cuina predomina el peix amb la joia de la corona, el romesco, plat típicament tarragoní tot i que s'estén també en les comarques del voltant. Dels vins de la DO Tarragona, els que es fan al Tarragonès són en general suaus. Tenen fama internacional sobretot els indicats per

Ardenya

a postres i aperitius, bàsicament misteles i rancis. Tenen aroma i sabor franc, i són secs, càlids i harmònics.

L'economia

Les activitats econòmiques més representatives de la comarca són el sector terciari i la indústria. L'agricultura i la construcció també són activitats importants, encara que la primera cada cop menys. Els conreus típics de la comarca són l'avellana, la vinya, l'olivera, l'ametlla i la garrofa.

Dins el sector terciari l'aspecte més destacable és el turisme, bàsicament de platja, atret per la qualitat del servei, l'estat excel·lent de la majoria de platges, la gastronomia i un clima envejable. Salou és el centre turístic per excel·lència, tot i que hi ha altres poblacions molt importants, com Altafulla, Torredembarra, Creixell o Roda de Berà.

De sempre, però impulsat per la declaració de Patrimoni de la Humanitat l'any 2000, la ciutat de Tarragona és un importantíssim focus de turisme que s'apropa atret per la bellesa de la ciutat i el seu enorme patrimoni romà i medieval.

Pel que fa a la indústria, la més representativa és la petroquímica.

El port de Tarragona té també una importància rellevant; és un dels primers ports de l'Estat espanyol quant a volum de mercaderies.

Les comunicacions

El Tarragonès està ben comunicat per terra i per mar.

Les carreteres més destacables són: l'autopista AP-7, la qual comunica Tarragona amb València, al sud, i Barcelona, al nord; l'N-340, que comunica per carretera amb Barcelona i València; l'N-420, que ho fa amb Tarragona i Reus (autovia); l'autovia Tarragona-Salou; l'N-240, que es dirigeix a Valls i cap a Lleida; l'A-27 entre Tarragona i Valls; la circumval·lació de l'N-340 al seu pas per Tarragona fins a Torredembarra, i les variants de Vila-seca.

Pel que fa al ferrocarril, hi ha tres línies ferroviàries: la línia Barcelona-Tarragona-Reus-Móra-Saragossa; la de Barcelona-Tarragona-Tortosa-València; i la de Sant Vicenç-Roda de Berà-Valls-Lleida; aquesta darrera, amb un volum de passatgers molt inferior a les anteriors. Des del 2006 hi ha la línia del Tren de Gran Velocitat (TGV).

Respecte a la connexió per mar destaca el port de Tarragona.

Tot i ser parcialment fora de la comarca, l'aeroport de Reus és escassament a una desena de quilòmetres de la ciutat de Tarragona.

Nota

El número entre parèntesi que es pot trobar en el text al costat de les barraques de pedra seca correspon al codi de classificació del portal <http://wikipedra.catpaisatge.net/>. Introduint el codi es poden consultar les característiques i fotografies de les barraques.

La Muntanya del Llorito

.....
Fonts de l'esplanada del cementiri de Tarragona • coves del Llorito •
santuari del Loreto • font del Llorito • fonts de l'esplanada del cementiri

Descripció

Passejada que permet arribar-se a indrets de gran interès i devoció per als tarragonins com són les coves i el santuari del Loreto. Excepte l'indret de les coves, tot plegat es tracta d'una passejada majoritàriament a través de camins asfaltats

molt coneguts. Les panoràmiques que es tenen sobre la ciutat de Tarragona, bé afalagant el mar, bé deixant-se protegir amb el teló de fons de les muntanyes, augmenten l'interès de fer cap a aquests llocs caminant.

Itinerari

- **Distància aproximada:** 7 km.
- **Temps aproximat:** 1 h 40' (anirà en funció del tram de les coves).
- **Desnivell:** 170 m.
- **Dificultat:** 1 (2 el tram de les coves).
- **Punts d'aigua:** Fonts de l'esplanada del cementiri i font del Llorito.
- **Accés:** Fonts de l'esplanada del cementiri de la ciutat de Tarragona.

0 h. 0 km. Fonts de l'esplanada del cementiri. Hi brollen set fonts, procedents de la mina de l'Arquebisbe (Puigpelat). Hi ha cinc arcs; en la fornícula de l'arc central hi ha tres brolladors i l'escut de Catalunya, mentre que en la resta d'arcs hi ha els escuts provincials. Fonts força útils per als tarragonins, sobretot quan l'aigua a la ciutat era salada, ja que evitava salvar

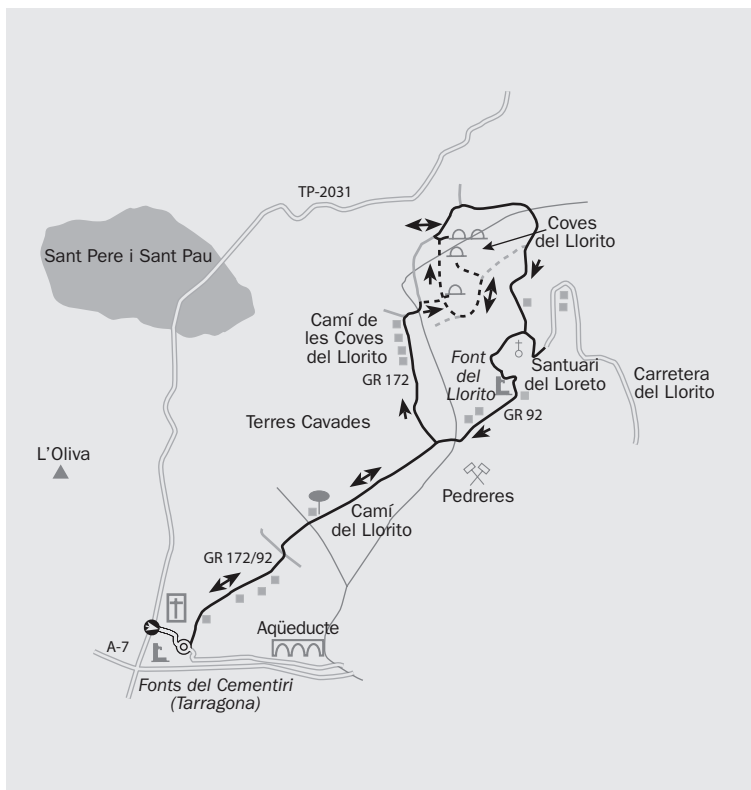
el desnivell de les fonts de l'Oliva, al turó que tenim al nord-oest.

Sortim davallant per la carretera, tot passant per davant de la porta del cementiri. Veiem senyals blancs i vermells corresponents al GR 172 (antigament, GR 7-2).

2'. 0,2 km. Rotonda. Un rètol indica "Camí del Llorito" vers l'esquerra; es tracta d'un camí asfaltat; el prenem. Aviat veiem el santuari al capdamunt d'un turó i una bonica panoràmica a la dreta, amb la mar. També podem observar l'ermita de la Salut i la silueta de l'edifici del seminari, les muralles i la catedral de Tarragona.

8'. 0,7 km. Trifurcació de camins asfaltats. Triem el del mig, que baixa i que segueix indicat com a GR. El camí és fondal, i discorre entre marges i talussos de terra.

En poca distància a principis del segle XX podíem veure els principals conreus del Tarragonès, però ara ja estan abandonats.

12'. 1 km. A la dreta ens queda una pedrera. Una mica més endavant en veiem d'altres.

13'. 1,1 km. A l'esquerra, un camí asfaltat porta al mas de Vallvè. Dalt del talús veiem una formosa alzina. He escoltat la hipòtesi que aquest arbre podria ser el testimoni que es plantava quan s'amagava un tresor; diuen que el tresor del Llorito no aparegué mai i la creença popular opina que durant la retirada de la guerra del Francès l'invasor podia haver-lo enterrat aquí. Davant nostre tenim el santuari del Loreto, cap on ens dirigim.

18'. 1,5 km. Bifurcació. Cruïlla de GR. El que va recte (GR 92) és la continuació del camí del Llorito. Es proposa girar a l'esquerra

(GR 172), pel camí de les Coves del Llorito, també anomenat camí vell de mas Enric. El camí, encara asfaltat, va pujant entre talussos o marges.

20'. 1,7 km. A la dreta deixem el camí d'accés a la casa rural Mas dels Frares i a uns camps.

24'. 2,0 km. Deixem xalets moderns a l'esquerra. Després ignorem un camí a l'esquerra i seguim cap a la dreta el marcat encara com a GR, fem una doble corba i seguim la línia de telèfon.

26'. 2,2 km. A la dreta tenim un marge en mal estat. Damunt hi ha garriga i brolla, no pas conreu. A la mateixa banda (a uns 60 m, passat el tomb) trobem un sender trespast que hi puja. El prenem i